

Universitätsbibliothek Paderborn

**Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis
Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm**

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

Doctrina Luthe. sepultas hæreses resuscitauit. c. xxxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

bat eos : dicebat enim , Ne fortè peccauerint filij mei & cę . At Lutherani cupiū exilio dā-
natas diuinās laudes, precesq; supplices, vt se-
uiat in nos vindē ira Dei , quæ supplici pre = Ezech. 22. 2
ce restringi consueuit .

Doctrina Lutheri sepultas heresies refus=
citauit. C A P . XXXII .

PHILOMATHES Credo te reminis-
ci quòd nuper dixeris doctrinam Luthe-
ri virtutum eradicationem, diuini cul-
tus ruinā, potestatis ecclesiæ exterminiū,
vitiorū nutricem , omniū malorū Germaniæ
facē & originē ac heresū veterū instauratiōnē.
O R T H O . Díxi. Et mecū sentient quicunq;
superiores has disputationes legerint. In qui-
bus clarè me tradidisse opinor, quantā religi-
oni christianę iacturam Lutherus inuexerit.
Quid euim docet nisi imp̄issima , contendēs
solam fidē iustificare & saluare, Deū non cu-
rare bona nostra opera, si modo adsit fides ,
& tam diuitem esse hominem christianum vt
nullum peccatum eum damnet, modò credat
aut cogitet se baptizatum ?

PHILOMATHES Quid Zuuinglio re-
pondebis qui solos infideles malos appellat ,
propterea quòd operum honorum non ege-
amus apud Deum sed apud homines tantum?

M iiii Ortho

DOCTRINA LUTHERI

ORTODOXVS Ioannes Eckius author est
in replica contra Bucerum, Zwinglium, ista
non è propria pharetra deprompsisse, sed Lu-
thero vsum præceptore. Zwinglij verba sunt
hæc, Deus inquit ita ordinauit ut nullum sit
peccatū nisi incredulitas, & nulla iustitia ni-
si fides. Vbi queso hanc Dei ordinationem
inuenisti? sub scanno vbi diu latuit Lutheri
euangelium? Si vera prædictas sequitur, iustos
esse fornicatores, adulteros, raptores &c. De
quibus Paulº. Nolite errare neq; fornicatores
neq; idolis seruiētes, neq; adulteri neq; mol-
les, neq; masculorum concubitores neq; fures
neque auari neque ebriosi, neque maledici
neq; rapaces regnum Dei possidebunt: Tan-
tum abest ut iusti appellari debeant. Quis
aurem præbebit huic Lutheranorum doctri-
næ, & peccare metuet, aut virtutes sectari
conabitur?

PHILOMATHES Sed obsecro, quas se-
pultas hæreses eruit Lutherus?

ORTHOXVS Berengarius aliquādo
mālē s̄ensit de sacramento Eucharistiæ, dicēs,
nō ibi verū esse Christi corpus & sanguinē,
sed figurā tantū. P̄alinodiā aut̄ cecinit Romæ
in concilio 113. episcoporum: Negant Pigardi
transubstantiationem in eodem sacramento
Berengarij, errorē amplexati sunt Ioan. Vvi-
cleff,

cleff, Ioannes Hus, & Hieronymys de Plaga,
 & nostro æuo Ioannes Oecolampadius, con-
 tra quem scripsit Lutherus. Negans autem ibi
 transsubstantiationē cum Pigardis, dicit ma-
 nere post cōsecrationē panem & vinum cum
 Christi corpore. Posteaquām verò diabolo
 prēceptore vſus est, negauit ibi Christi verū
 esse corpus, sed merū panem esse aut vinum.

Ne autem videretur fautor esse Pigardo-
 rum, concessit esse Purgatorium, & inscriptu-
 ris inueniri. Factus autem Ecclesiæ publicus
 hostis, negauit cum Vvaldensibus Purgatori-
 um esse ignem post hanc vitam. Cum Ma-
 nichæis negat liberum arbitrium. Et cum Pe-
 tro Abbalardo dicit ònia absoluta necessita-
 te euenire. Et cum Vvicleuo dicit liberum ar-
 bitrium magis pati quām agere. Confessi-
 onem auricularem post contritionem omni-
 um mortalium necessariam negat ex Vicleuo
 cum Vvaldensibus. Vota irritat ex doctrina
 Lamperianorum & Vvicleuistarum. Iuris-
 dictionem Ecclesiasticam explodere conatur
 cum Vvicleuo. Iouinianus matrimonium æ-
 quat virginitati, Lutherus præfert. Iouinia-
 nus inter abstinentiam & ciborum sumptio-
 nem cum gratiarum actione, nullam facit di-
 stantiam, hoc amplexatur & Lutherus. Vi-
 gilantijs sanctorum reliquias doluit argen-

M . v. teis

DOCTRINA LUTHERI

teis cōcludi thecis, aut sericis inuolui. Noluit
quoq; sanctos inuocari. Seminarium libidi-
nis afferuit pudicitiae votum. Quid horū non
afferit Lutherus? Iouinianus in cœlo omniū
vnam dixit remunerationem. Et Lutherus in
epithalamio dicit, coram Deo omnia equiva-
lent, nec vlla est distantia personarum, nec
vllum meritum omnium, Sed solunimodo
equalis fides in omnibus & per ónia. Dei &
sanctorū imagines censuerunt delēdas Thabo
ritę & Vvaldenses. Hoc Luther⁹ docuit, & sui
opere executi sunt. Cōfirmationem & ex-
tremā vncitionē sacramenta esse negat Vval-
den⁹. Et Lutherus eis subscribit. In canonicis
horis frustra teri tēpus autumant Vvaldenses.
Cōsentit in hoc Lutherus. Ieiunia ab ecclesia
instituta, & abstinentias, reijciunt pauperes de
Lugduno. Eos seq̄tur & Luthe. Tēpla mona-
steria & altaria demoliti sūt & diripuerūt tha-
boritę Hoc ipsū fecit doctrina Lutheri. Ut aut̄
inter hæresiarchas annumerari posset, nouos
ac inauditos errores ipse peperit, afferens óne
opus etiā optimē factū peccatū esse saltē venia-
le. Iustū in óni ope etiā bono peccare. Ad di-
gnā sacratissimę Eucharistię sumptionē nō dis-
cutiēdā cōscientiā de peccato, sed de fide ex-
aminādā. Huic Lutheri errori cōtradicit Pau-
lus. Probet autē seipsum homo, inquit, & sic
de

de pane illo edat. **Quis** Christianus sine fide accedit? Sunt namque & alia quæ indignum reddunt sumentē, ut ad iudiciū manducet.

Doctrina Lutheranorum rapinā suadet.

C A P. XXXIII.

PHILOMATHES Stolidus ego Lutheri doctrinā ex Euangeliō Christi dimanasse hactenus credidi. Sed vt video cum illo ex diametro certat.

O R T H O D. Christi Euāgeliū docet obesse nemini, benefacere etiā inimicis, propria largiri pauperibus, aliena non expetere. Lutheri autē doctrina à furtis, rapinis, incendiis nō est aliena. In comitijs imperialibus Spiræ celebratis, An. 1526. duo libelli exigui sanè si paginas computes, sed si blasphemias ac virulentias numeres, magni: Vnus de destructio-
ne Hierusalem titulum præferebat, qui erat Lutheri: alter ascribebatur ficto thesaura-
rio, vt eo commēto suspectus redderetur Regis Romanorū Ferdinādi, vir sanè catholicus thesaurarius. Ac inter alia nepharia hæc ibi lessgebātur: Egetis fortasse pecunia Germani, in Reipublice v̄sūs necessaria. Ex vobis maximū thesaurum ostendo, sinite monachos & monachas, si qui velint liberè abire, & victū laborādo quærere: Eos verò quibus in suis forniciib⁹ deli-